Maa- ja metsätalousministeriö PERUSMUISTIO MMM2019-00285

LVO Hakaste Tapio(MMM) 02.05.2019

Asia
Ehdotus neuvoston päätökseksi Pohjois-Atlantin lohensuojelujärjestössä (NASCO) Euroopan unionin puolesta esitettävästä kannasta

Kokous
Maatalous- ja kalastusneuvosto

U/E/UTP-tunnus

Käsittelyvaihe ja jatkokäsittelyn aikataulu

Ehdotus on neuvoston käsiteltävänä kevätkaudella 2019 ennen järjestön vuosikokousta 5. – 7.6.2019.

Suomen kanta

Suomi kannattaa komission ehdotusta. Suomi on valmis hyväksymään asetuksen käsittelyssä esille tulevat ehdotuksen hyväksymisen kannalta välttämättömät muutokset, erityisesti jos niiden avulla saadaan teksti vastaamaan paremmin perusasetusta ja sen tavoitteita kestävästä kalastuksesta ja jos niiden taustalla on muutosta tukevia tieteellisiä neuvoja.

Pääasiallinen sisältö

Komission ehdotus määrittää EU:n kannan, joka esitetään unionin puolesta alueellisissa kalastuksenhoitojärjestöissä. EU:n kanta on aiemmin määritetty neuvoston päätöksellä 9450/1/14 REV 1.

Euroopan yhteisö hyväksyi neuvoston päätöksellä 82/886/ETY6 lohen suojelua Pohjois-Atlantilla koskevan yleissopimuksen (NASCO-yleissopimus), jolla perustettiin Pohjois-Atlantin lohensuojelujärjestö (NASCO). NASCOssa toimii kolme aluekomissiota, jotka voivat päättää NASCO-yleissopimuksen kohteena oleviin lohikantoihin liittyvistä sääntelytoimenpiteistä. Tällaisista toimenpiteistä voi tulla unionia sitovia. NASCO on alueellinen kalastuksenhoitojärjestö, jonka vastuulla on lohikantojen säilyttäminen ja hoito Pohjois-Atlantilla. Euroopan unionista tuli NASCOn sopimuspuoli vuonna 1982.

Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen 43 artiklan 2 kohdan sekä 218 artiklan 9 kohdan mukaisesti neuvoston päätöksellä määritetään komission ehdotuksesta kanta, joka esitetään unionin puolesta alueellisissa kalastuksenhoitojärjestöissä silloin kun niiden on annettava säädöksiä, joilla on oikeusvaikutuksia, lukuun ottamatta säädöksiä, joilla täydennetään tai muutetaan niiden institutionaalisia rakenteita.
Kyseinen alueellisessa kalastuksenhoitojärjestössä esitettävä kanta määritetään kaksiportaisella menettelyllä. Unionin kantaa koskevat monivuotiset pääperiaatteet ja suuntaviivat esitetään neuvoston päätöksessä, ja kantaa mukautetaan jälkeenpäin kutakin

vuosikokousta varten komission epävirallisilla asiakirjoilla, joista keskustellaan neuvoston työryhmässä.

NASCOssa esitettävää unionin kantaa on 12. toukokuuta 2014 tehdyn neuvoston päätöksen 9450/14 mukaisesti tarkasteltava uudelleen ennen vuoden 2019 vuosikokousta. Sen vuoksi tämän ehdotuksen tarkoituksena on määrittää NASCOssa esitettävä unionin kanta kaudelle 2019–2023 ja siten korvata neuvoston päätös 9450/14, joka kattaa kauden 2014–2018.

Varsinaiset neuvottelutavoitteet on kuvattu ehdotuksen liitteissä 1 ja 2 (7574/14 ADD 1), jotka sisältävät Unionin kannan muodostuksessa käytettävät periaatteet ja suuntaviivat sekä Unionin kannan vuosittaisen tarkistuksen.

Liitteessä 1esitettyjen periaatteiden mukaisesti NASCOn puitteissa Unioni

- toimii niiden tavoitteiden mukaisesti, joita unioni soveltaa yhteisen kalastuspolitiikan yhteydessä, erityisesti käyttäen ennalta varautuvaa lähestymistapaa ja kestävän enimmäistuoton mahdollistavia tavoitteita ekosysteemilähtöisen kalantojen hoidon editämiseksi. Lisäksi pyritään vähentämään tahattomia saaliita ja edistämään kilpailukykyistä kalastusalaa;
- varmistaa, että toteutettavat toimenpiteet ovat NASCO-yleissopimuksen tavoitteiden mukaisia, varmistaa, että NASCOn puitteissa toteutettavat toimenpiteet ovat kansainvälisen oikeuden ja erityisesti YK:n merioikeusyleissopimuksen mukaisia;
- edistää alueellisissa kalastuksenhoitojärjestöissä samalla alueella esitettävien kantojen johdonmukaisuutta;
- pyrkii saavuttamaan synergiaa unionin kahdenvälisissä kalastussuhteissaan kolmansien maiden kanssa harjoittaman politiikan kanssa ja varmistaa johdonmukaisuuden suhteessa muihin politiikkoihinsa;
- varmistaa unionin kansainvälisten sitoumusten noudattamisen;
- toimii yhteisen kalastuspolitiikan ulkoisesta ulottuvuudesta annetusta komission tiedonannosta 19. maaliskuuta 2012 annettujen neuvoston päätelmien mukaisesti;
- pyrkii luomaan unionin kalastuslaivastolle tasapuoliset toimintaedellytykset;
- noudattaa EU:n tiedonantoa Kansainväinen valtamerten hallinnointi- valtamerten tulevaisuusohjelma;
- edistää NASCO:n toiminnan tehostamista (esim. tieteellinen toiminta, vaatimusten noudattaminen, päätöksenteon läpinäkyvyys) osana valtamerten kestävää hallinnointia;
- edistää koordinointia alueellisten kalastusjärjestöjen kesken sekä niiden ja meriä koskevien alueellisten yleissopimusten välillä, erityistesti OSPAR:n kanssa (unioni on OSPAR sopimuspuoli).

Periaatteita on tarkennettu suuntaviivoilla, joiden mukaisesti Unioni pyrkii tapauksen mukaan tukemaan sitä, että NASCO toteuttaa seuraavat toimenpiteet:

a)NASCO-yleissopimuksen alueella toteutettavat parhaisiin käytettävissä oleviin tieteellisiin lausuntoihin perustuvat kalavarojen säilyttämis- ja hoitotoimenpiteet, mukaan luettuna NASCOn säätelemiä lajeja koskevat TACit sekä kiintiöiden ja pyyntiponnistuksen säätely, joiden avulla tuotanto saatetaan kestävän enimmäistuoton

mahdollistavalle tasolle tai pidetään tällä tasolla viimeistään vuonna 2020. Liikakalastuksesta kärsivien kantojen kohdalla voidaan tarvittaessa harkita erityistoimenpiteitä pyyntiponnistuksen pitämiseksi käytettävissä olevia kalastusmahdollisuuksia vastaavana;

b) toimenpiteet LIS-kalastuksen ehkäisemiseksi, torjumiseksi ja poistamiseksi NASCO-yleissopimuksen alueella;

c) seuranta-, valvonta- ja tarkkailutoimenpiteet NASCO-sopimusalueella, jotta voidaan varmistaa valvonnan tehokkuus sekä vastaavuus NASCOn puitteissa toteutettujen toimenpiteiden kanssa;

d) toimenpiteet kalastustoiminnasta meriluonnon monimuotoisuuteen ja meriekosysteemeihin kohdistuvien kielteisten vaikutusten minimoimiseksi, mukaan lukien toimenpiteet muovin vähentämiseksi meressä ja sen meriluonnolle aiheuttamien toimenpiteiden vähentäminen sekä toimenpiteet haavoittuvien meriekosysteemien suojelemiseksi NASCO-yleissopimuksen alueella YK:n yleiskokouksen päätöslauselmien mukaisesti, myös toimenpiteet tahattomien saaliiden välttämiseksi ja vähentämiseksi niin pitkälle kuin mahdollista ja saaliiden poisheittämisen lopettamiseksi asteittain;

e) hylättyjen pyydysten poistaminen merestä ja niiden haittojen vähentäminen;

f) yhteisten toimintamallien kehittäminen muiden alueellisten kalastuksenhoitojärjestöjen kanssa ja muut tekniset toimenpiteet NASCOn alaisten toimielinten lausuntojen perusteella.

lisäksi liitteeseen sisältyy yleisempiä suuntaviivoja, jotka eivät erityisesti koske NASCO:a, kuten hain evien keräämiseen liittyvän kalastuksen kieltäminen ja ILO-yleissopimuksen tukeminen.

Liitteen 2 mukaisesti ennen jokaista NASCOn vuosikokousta toteutetaan tarvittavat toimet, jotta unionin puolesta esitettävässä kannassa voidaan ottaa huomioon uusimmat Euroopan komissiolle toimitetut tilastolliset, biologiset ja muut merkitykselliset tiedot, liitteessä I esitettyjen periaatteiden ja suuntaviivojen mukaisesti.

Unionin kannan tarkistuksella pyritään myös jatkossa ottamaan mukaan uuden yhteisen kalastuspolitiikan periaatteet ja suuntaviivat, joista säädetään Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksessa (EU) N:o 1380/2013, sekä myös ottamaan huomioon yhteisen kalastuspolitiikan ulkoista ulottuvuutta käsittelevän komission tiedonannon3 tavoitteet. Lisäksi unionin kanta on mukautettu vastaamaan EU:n perussopimusta. Kantaa on myös yhtenäistetty mahdollisuuksien mukaan ottaen huomioon eri kalastuksenhoitojärjestöjen erityispiirteet.

Lisäksi siihen on lisätty vakiomenettely unionin kannan vuosittaista tarkennusta varten, kuten jäsenvaltiot ovat viime aikoina määritettyjen kantojen yhteydessä pyytäneet.

Nyt tehty uusi päätös tuo EU:n kantaan mukaan yhteisen kalastuspolitiikan elementtien ja eri politiikkojen välisen synergiapyrkimyksen lisäksi uusina yksityiskohtina valtamerten tulevaisuusohjelman noudattamisen sekä meriin päätyvän muovin ja sen haittojen vähentämispyrkimyksen.

Yhteisen kalastuspolitiikan ulkoista ulottuvuutta tarkasteltiin yhteisen kalastuspolitiikan uudistusta koskevien ehdotusten vaikutustenarvioinnin yhteydessä. Uutta yhteistä kalastuspolitiikkaa varten hyväksyttyjä periaatteita ja suuntaviivoja ollaan nyt siirtämässä osaksi tarkistettuja kalastusjärjestöjä koskevia kantoja. Vastaavat EU:n neuvottelumandaatit on esitetty päivitettäväksi myös 10 muulle alueelliselle kalastusjärjestölle.

EU:n oikeuden mukainen oikeusperusta/päätöksentekomenettely

Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen 43 artiklan 2 kohta yhdessä 218 artiklan 9 kohdan kanssa

Määräenemmistö neuvostossa.

Käsittely Euroopan parlamentissa

Kansallinen valmistelu

Kalastusjaoston kokous 26.4.2019.

Eduskuntakäsittely

Kansallinen lainsäädäntö, ml. Ahvenanmaan asema

Tenojoen kalastusta säädellään Suomen ja Norjan välisellä valtiosopimuksella (SopS 41 ja 42/2017). Näätämönjoen kalastusta säädellään vastaaavasti Suomen ja Norjan välisillä valtiosopimuksilla (SopS 18/1978 ja 33/1984)

Asia ei liity Ahvenanmaan maakunnan toimivaltaan.

Taloudelliset vaikutukset

Ehdotuksella ei ole mainittavia budjettivaikutuksia Suomen valtion tai EU:n budjetin kannalta.

Muut asian käsittelyyn vaikuttavat tekijät

Pohjois-Atlantin lohen suojelujärjestön yleissopimusta sovelletaan lohikantoihin, joiden koko vaellusalue on 36° pohjoista leveyttä pohjoispuolella sijaitsevien Pohjois-Atlantin rantavaltioiden kalastusta koskevaan lainkäyttövaltaan kuuluvien alueiden ulkopuolella. Sopimukseen liittyvät sitovat määräykset koskevat lohen avomerikalastusta Atlantilla. Rannikko- ja jokikalastusta ohjataan järjestön antamilla suosituksilla sekä järjestössä hyväksytyillä periaatteilla, mutta ne eivät sisälly järjestön yleissopimuksiin.

Suomen osalta näitä lohikantoja on Teno- ja Näätämönjoella ja niiden kalastus on joessa tapahtuvaa vapaa-ajankalastusta, jota yhteinen kalastuspolitiikka ei kata. Sopimus ei koske Itämerta.

Asiakirjat

Komission ehdotus COM(2019) 103 final ja sen liitteet 1 ja 2
Yleissopimus lohen suojelusta Pohjois-Atlantilla SopS 32/1984

Laatijan ja muiden käsittelijöiden yhteystiedot

Tapio Hakaste, MMM/luonnonvaraosasto, tapio.hakaste@mmm.fi, 0295162152

EUTORI-tunnus

EU/2019/0658

Liitteet

Viite

Asiasanat	jaosto kalastus (EU 17), kalastus
Hoitaa	**MMM**
Tiedoksi	ALR, EUE, UM, VM, VNK, VTV, YM